

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Han Pijesak
za period 01.01-31.12.2022. godine**

Broj: RV064-23

Banja Luka, 13.10.2023. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	3
	Izveštaj o reviziji usklađenosti.....	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	5
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	6
	1. Uvod	6
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	6
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	6
	4. Nabavke.....	8
	5. Priprema i donošenje budžeta	9
	6. Finansijski izvještaji	9
	6.1. Izveštaj o izvršenju budžeta.....	9
	6.1.1. Prihodi i primici.....	10
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	11
	6.1.3. Budžetski suficit/deficit.....	13
	6.1.4. Neto finansiranje.....	13
	6.1.5. Razlika u finansiranju	13
	6.1.6. Izveštaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima	13
	6.2. Bilans uspjeha	13
	6.2.1. Prihodi.....	13
	6.2.2. Rashodi.....	14
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	14
	6.3. Bilans stanja.....	14
	6.3.1. Aktiva.....	14
	6.3.2. Pasiva.....	16
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	17
	6.4. Bilans novčanih tokova	17
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	17
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	18
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	18

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja korisnika budžeta Opštine Han Pijesak koji obuhvataju: Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2022. godine; Konsolidovani bilans uspjeha, Konsolidovani izvještaj o promjenama neto imovine, Konsolidovani bilans novčanih tokova, Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 i Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima, za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, konsolidovani finansijski izvještaji korisnika budžeta Opštine Han Pijesak istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje Opštine Han Pijesak za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine su objelodanjena pitanja vezana za nastavak poslovanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja korisnika budžeta Opštine Han Pijesak za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik opštine je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom

izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Glavni revizor

Banja Luka, 13.10.2023. godine

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja korisnika budžeta Opštine Han Pijesak za 2022. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u konsolidovanim finansijskim izvještajima korisnika budžeta Opštine Han Pijesak za 2022. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Han Pijesak obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje korisnika budžeta Opštine Han Pijesak.

Banja Luka, 13.10.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

1. na dan bilansiranja preispita iskazana vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u pripremi (ulaganja u izgradnju Autobuske stanice) i da se ista prizna, shodno članu 42. stav 4. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se direktoru JU Centar za socijalni rad, JU Centar za omladinu i sport „Pogled“ i JU Narodna biblioteka „Branko Čučak“, da obezbijedi da se:

2. postupci i procedure provođenja popisa, usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i izvještavanje vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru JU Centar za omladinu i sport „Pogled“ i JU Narodna biblioteka „Branko Čučak“, da obezbijedi da se:

1. uspostavi pomoćna knjiga za gotovinu (dnevnik blagajne), shodno članu 11. stav (6) i (8) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i članu 27. Zakona o trezoru.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Odluka o usvajanju Rebalansa budžeta i Odluka o izvršenju rebalansa budžeta Opštine Han Pijesak za 2022. godinu,
- Zakon o trezoru,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinica lokalne samouprave,
- Zakon o lokalnoj samoupravi,
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave,
- Zakon o uređenju prostora i građenju – članovi 73 do 82; član 191,
- Zakon o komunalnim djelatnostima,
- Zakon o komunalnim taksama,
- Zakon o šumama – članovi 87-98,
- Zakon o vodama – članovi: 17 (stav 2), 188, 194 i 195,
- Zakona o sportu – članovi 10, 16 i 18,
- Zakon o socijalnoj zaštiti,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u organima lokalne samouprave Republike Srpske,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII i XIII,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26. i 27,
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,
- Pravilnik o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga,
- Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole i
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Han Pijesak (u daljem tekstu: Opština) je teritorijalna jedinica lokalne samouprave i zauzima površinu od 320 km². Prema rezultatima popisa stanovništva iz 2013. godine, na području teritorije opštine, bilo je nastanjeno 3.844 stanovnika.

Opština ostvaruje svoje nadležnosti u skladu sa Ustavom, Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 97/16, 36/19 i 61/21), Statutom i drugim važećim propisima kojima su utvrđena područja odgovornosti, nadležnosti organa i načina finansiranja Opštine. Organi Opštine su Skupština opštine i načelnik Opštine. Skupština opštine koju čine 15 odbornika je organ odlučivanja i kreiranja politike opštine, a načelnik opštine zastupa i predstavlja Opštinu, nosilac je izvršne vlasti, rukovodi radom Opštinske uprave i odgovoran je za njen rad.

Prema kriterijumu stepena razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj za 2022. godinu, ova Opština je svrstana u nerazvijene jedinice lokalne samouprave Republike Srpske.

Skupština opštine je u 2022. godini usvojila Strategiju razvoja opštine Han Pijesak 2018 – 2027. godina („Službeni glasnik opštine Han Pijesak“, broj 26/18).

Sredstva za rad Opštine u 2022. godini najvećim dijelom su obezbijedena iz poreskih i neporeskih prihoda i transfera između različitih jedinica vlasti.

Opština posluje u sistemu trezorskog poslovanja (SOFI), a u Glavnoj knjizi trezora Opštine (u daljem tekstu: GKT), u okviru fonda 01 (budžet u užem smislu), evidentirane su sve finansijske transakcije Opštinske uprave i nižih budžetskih korisnika.

U 2022. godini iz budžeta Opštine finansirani su Skupština opštine, Opštinska uprava i niži budžetski korisnici – Javne ustanove Centar za socijalni rad, Centar za omladinu i sport „Pogled“ i Narodna biblioteka “Branko Čučak“ koja se djelimično finansira iz budžeta Opštine.

Revizijom su obuhvaćeni konsolidovani godišnji finansijski izvještaji Opštine koji uključuju finansijske informacije Opštinske uprave i naprijed navedenih javnih ustanova na osnovu evidencija iz glavne knjige trezora.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Opštine za period 01.01- 31.12.2022. godine nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je finansijsku reviziju Opštine za period 01.01 – 31.12.2019. godine i sačinila Izvještaj o provedenoj finansijskoj reviziji Opštine Han Pijesak u kojem su, u cilju prevazilaženja utvrđenih nepravilnosti, date dvije preporuke (jedna za finansijske izvještaje i jedna za usklađenost poslovanja). Opština je u septembru 2020. godine donijela i usvojila plan mjera otklanjanja nepravilnosti po pomenutom revizijskom izvještaju i isti u propisanom roku, dostavila Glavnoj službi za reviziju javnog sektora Republike Srpske. Preporuke su provedene.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija i rad organa Opštine, poslovi, nadležnosti i odgovornosti, finansiranje, učešće građana u lokalnoj samoupravi, saradnja i predstavljanje, kao i druga pitanja od značaja za rad i obavljanje poslova, definisani su Zakonom o lokalnoj samoupravi i bliže uređeni Statutom Opštine (“Službeni glasnik Opštine”, broj 10/17).

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Opštinske uprave Opštine - u daljem tekstu: Opštinska uprava („Službeni glasnik Opštine“, broj 9/22), sistematizovana su 44 radna mjesta za 57 izvršioaca (bez funkcionera). Na dan 31.12.2022. godine bilo je zaposleno ukupno 45 izvršioaca na neodređeno vrijeme, četiri na određeno vrijeme, tri funkcionera i jedan pripravnik.

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta JU Centar za omladinu i sport „Pogled“ (od 04.04.2022. godine, sa jednom izmjenom i dopunom), sistematizovano je 15 radnih mjesta za 15 izvršioaca (na dan 31.12.2022. godine bilo je zaposleno 13 izvršioaca na neodređeno vrijeme, dva na određeno i jedan pripravnik), a Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta JU Centar za socijalni rad (od 08.09.2020. godine sa jednom izmjenom), sistematizovano je devet radnih mjesta za 10 izvršioaca (na dan 31.12.2022. godine bilo je zaposleno sedam izvršioaca na neodređeno vrijeme i jedan pripravnik).

Aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole prema odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) su u značajnom dijelu provedene. Imenovano je odgovorno lice za uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrole, donesen je Pravilnik o načinu i postupcima za sprovođenje sistema finansijskog upravljanja i kontrole, sačinjeni su godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu, planovi rada na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022 i 2023. godinu, izjave o dostignutom stepenu razvoja sistema internih finansijskih kontrola i planiranim mjerama za uspostavljanje nedostignutog nivoa razvoja u 2022. godini, mapa poslovnih procesa, Strategija upravljanja rizicima i Registar rizika i drugi akti kojima su definisane kontrolne aktivnosti poslovnih procesa.

JU Centar za socijalni rad, u skladu sa članom 12. stav (8) Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 79/15 i 63/20), obavlja i djelatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja u okviru posebne organizovane jedinice (Vrtić „Diana Budisavljević“). Navedenim zakonom je definisano da Centri za socijalni rad u nerazvijenim i izrazito nerazvijenim jedinicama lokalne samouprave u kojima ne postoje predškolske ustanove, istu mogu organizovati na navedeni način.

Nije usvojen normativ potrošnje goriva za službena vozila Opštine u svrhu kontrole utroška goriva po pojedinim vozilima (vođena je evidencija utroška goriva sa poređenjem u odnosu na prosjek potrošnje iz prethodne godine). Navedena nepravilnost je otklonjena u toku revizije tako da za istu nije data preporuka.

Pomoćna knjiga za gotovinu (dnevnik blagajne) nije uspostavljena u Javnim ustanovama Centar za omladinu i sport „Pogled“ i Narodna biblioteka „Branko Čučak“, što nije u skladu sa članom 11. stav (6) i (8) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15 i 78/20) i članom 27. Zakona o trezoru („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 28/13 i 103/15).

Skupština opštine je donijela Program zajedničke komunalne potrošnje za 2022. godinu. Nije sačinjen izvještaj o realizaciji navedenog programa.

Opština je primila donaciju u naturi (asfaltiranje dionice puta u vlasništvu Opštine od strane preduzeća – donatora). Po navedenom osnovu nije sačinjen akt o donaciji.

U skladu sa članom 35. Pravilnika o postupku inventarisanja, obradi, reviziji i otpisu bibliotečko-informacione građe i izvora i vođenju evidencije o bibliotečko-informacionoj građi i izvorima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 6/17), JU Narodna biblioteka „Branko Čučak“ je u 2022. godini izvršila reviziju bibliotečko-informacione građe (revizija se u skladu sa navedenim pravilnikom vrši kontinuirano, a najmanje jednom u deset godina). U skladu sa Izvještajem o izvršenoj reviziji Upravni odbor javne ustanove je usvojio Odluku o rashodovanju oštećenih knjiga i Odluku o procjeni vrijednosti poklonjenih knjiga.

U skladu sa Rješenjima o imenovanju Komisija za godišnji popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza. Revizijskim ispitivanjem provođenja istog utvrđeno je da je popis imovine i obaveza u Opštinskoj upravi na dan 31.12.2022. godine proveden u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 45/16), a kod popisa imovine i obaveza kod nižih budžetskih korisnika utvrđeno je:

- JU Centar za omladinu i sport „Pogled“ nije popisao umjetničke slike i iste nisu priznate u poslovnim knjigama, što nije u skladu sa članom 2. tačka 2) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i
- izvještaji o izvršenom popisu JU Centar za socijalni rad, JU Centar za omladinu i sport „Pogled“ i JU Narodna biblioteka „Branko Čučak“, ne sadrže uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, što nije u skladu sa članom 20. stav (1) tačka 3) navedenog pravilnika.

Osim za prethodno navedeno i pod tačkom 6.3.1.2. izvještaja, revizijom nisu utvrđeni drugi nedostaci sistema internih kontrola, čime su stvorene pretpostavke za funkcionisanje istih na način da obezbijede istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se direktoru JU Centar za socijalni rad, JU Centar za omladinu i sport „Pogled“ i JU Narodna biblioteka „Branko Čučak“, da obezbijedi da se postupci i procedure provođenja popisa, usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i izvještavanje vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Preporučuje se direktoru JU Centar za omladinu i sport „Pogled“ i JU Narodna biblioteka „Branko Čučak“, da obezbijedi da se uspostavi pomoćna knjiga za gotovinu (dnevnik blagajne), shodno članu 11. stav (6) i (8) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i članu 27. Zakona o trezoru.

4. Nabavke

Planom javnih nabavki opštine Han Pijesak za 2022. godinu planirana su 44 postupka nabavke ukupne vrijednosti od 730.383 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu PDV).

Prema Izvještaju o realizaciji ugovora u 2022. godini provedene su nabavke ukupne ugovorene vrijednosti od 855.631 KM (bez PDV-a). Nabavke su provedene putem sedam otvorenih postupaka u ukupnoj vrijednosti od 648.822 KM, dva konkurentska zahtjeva za dostavljanje ponuda u vrijednosti od 81.364 KM i 39 direktnih sporazuma u vrijednosti od 116.916 KM. Najveći dio nabavki se odnosi na nabavku radova - rekonstrukcija i sanacija lokalnih puteva i ulica u vrijednosti od 372.210 KM, izgradnja DMA (vodomjernih) zona od 109.792 KM, izgradnja 10KW dalekovoda od 67.363 KM, nabavku usluga zimskog održavanja puteva od 102.500 KM i prevoza učenika od 72.846 KM.

Revizijskim ispitivanjima obuhvaćene su nabavke u vrijednosti od 779.249 KM, od čega šest otvorenih postupaka u vrijednosti od 618.123 KM, dva konkurentska zahtjeva za dostavljanje ponuda u vrijednosti od 81.364 KM, jedan pregovarački postupak od 8.527 KM i 15 direktnih sporazuma u vrijednosti od 71.234 KM, što čini oko 90% u odnosu na ukupnu procijenjenu vrijednost nabavki. Osim navedenih nabavki uzorkovana je i nabavka radova na rekonstrukciji, restauraciji i adaptaciji postojećeg objekta "Ljetna rezidencija kralja Aleksandra" (I faza) u vrijednosti od 599.072 KM za koju je postupak nabavke proveden u 2022. godini, a ugovor zaključen u januaru 2023. godine.

Kod provođenja procedura javnih nabavki putem direktnog sporazuma, nije vršeno ispitivanje tržišta, što nije u skladu sa članom 5. stav (1) Pravilnika o direktnom sporazumu. Za nabavku radova - izgradnja DMA (vodomjernih) zona, nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke 05.04.2022. godine zaključen je ugovor sa izabranim ponuđačem (grupa ponuđača) u iznosu od 109.792 KM i rokom realizacije od 60 dana od dana uvođenja izvođača u posao (izvođač je uveden u posao 19.04.2022. godine). Ponuđač je u skladu sa Ugovorom, dostavio bankarsku garanciju za dobro izvršenje posla sa rokom važenja – rok izvršenja ugovora + 30 dana, odnosno do 04.07.2022. godine. Na zahtjev izvođača odobreno je produženje roka realizacije ugovora za 30 dana (radovi su okončani 27.07.2022. godine). Odgovornost po osnovu bankarske garancije nije produžena za navedeni period.

Osim za navedeno, revizija nije utvrdila druge nedostatke kod provođenja procedura shodno odredbama Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština opštine Han Pijesak je 08.12.2021. godine donijela Odluku o usvajanju budžeta opštine Han Pijesak za 2022. godinu u iznosu od 3.906.000 KM i Odluku o izvršenju budžeta opštine za 2022. godinu. Odluke o usvajanju i izvršenju prvog rebalansa budžeta opštine Han Pijesak za 2022. godinu u iznosu od 5.335.000 KM, donesene su 21.06.2022. godine ("Službeni glasnik opštine Han Pijesak" broj 6/22), a Odluke o usvajanju i izvršenju drugog rebalansa budžeta opštine Han Pijesak u iznosu od 5.467.422 KM 12.12.2022. godine ("Službeni glasnik opštine Han Pijesak" broj 12/22).

Drugim rebalansom budžeta planirani su budžetski prihodi u iznosu od 4.486.244 KM (poreski prihodi 2.314.607 KM, neporeski prihodi 1.875.627 KM i transferi 296.010 KM), primici za imovinu (61.500 KM), ostali primici (152.631 KM) i neutrošena sredstva suficita iz ranijih godina u iznosu od 767.047 KM (najvećim dijelom se odnose na namjenska sredstva ostvarena po osnovu neporeskih prihoda - naknada za šume 514.809 KM i neutrošena sredstva iz prethodne godine obezbijedena iz Programa javnih investicija Republike Srpske za putnu infrastrukturu 100.000 KM, izgradnju DMA zona 50.000 KM i za izgradnju/rekonstrukciju vile Karađorđevića 50.000 KM doznačena u 2021. godini).

Drugim rebalansom budžeta odobrena su sredstva za rashode za lična primanja (1.842.819 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (697.688 KM), rashode finansiranja i druge finansijske troškove (440 KM), subvencije (190.000 KM), grantove (780.000 KM), doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta opštine (431.250 KM), rashode po sudskim rješenjima (1.500 KM), transfere između ili unutar jedinica vlasti (33.700 KM), budžetsku rezervu (3.472 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (1.342.105 KM), izdatke za otplatu dugova (22.695 KM) i ostale izdatke u (121.328 KM).

Nakon rebalansa budžeta izvršeno je sedam realokacija u ukupnom iznosu od 50.220 KM, koje su izvršene u okviru istih potrošačkih jedinica.

U postupku pripreme i donošenja budžeta Opštine nisu uočene neusklađenosti sa propisima koji uređuju ovu oblast.

6. Finansijski izvještaji

Opština je sačinila Konsolidovane finansijske izvještaje za korisnike budžeta opštine Han Pijesak za 2022. godinu u skladu sa članom 26. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17 i 17/22).

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Opštine za period 01.01 – 31.12.2022. godine iskazano je u cijelosti na računovodstvenom fondu 01 u obrascu PIB 01– Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01, što predstavlja budžet u užem smislu (u daljem tekstu: PIB 01) i obrascu PIF – Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima (u

daljem tekstu: PIF). Opština je u 2022. godini iskazala ukupne prihode i primitke u iznosu od 4.604.233 KM što je 98% od planiranih (drugim rebalansom budžeta planirani su u iznosu od 4.700.375 KM), dok su ukupni rashodi i izdaci iskazani u iznosu od 4.446.960 KM (što je za 18,7% manje u odnosu na rebalans budžeta). Za odstupanja na pojedinim pozicijama na kojima je izvršenje veće u odnosu na iznos koji je rebalansom budžeta odobren, izvršene su realokacije.

6.1.1. Prihodi i primici

Prihodi i primici za 2022. godinu u PIB-u 01 i PIF-u su iskazani u iznosu od 4.604.233 KM, što sa namjenskim sredstvima prikupljenim u prethodnoj godini, a utrošenim u 2022. godini u iznosu od 317.344 KM - čini ukupna budžetska sredstva od 4.921.577 KM. Namjenska sredstva obezbijedena u prethodnoj godini su iskazana u iznosu utrošenih sredstava u 2022. godini na poziciji - raspodjela suficita iz prethodnog perioda. Najvećim dijelom se odnose na sredstva namjenskih neporeskih prihoda po osnovu naknada za šume (215.106 KM), kao i sredstva obezbijedena iz Programa javnih investicija Republike Srpske za puteve od 100.000 KM odobrena u 2021. godini u skladu sa Odlukom Vlade („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 106/21).

6.1.1.1. Prihodi

Poreski prihodi iskazani su u iznosu od 2.356.032 KM. Najvećim dijelom se odnose na poreze na lična primanja i prihode od samostalnih djelatnosti (166.999 KM), poreze na imovinu (78.684 KM) i indirektno poreze prikupljene preko Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine (2.109.943 KM).

Neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 1.904.265 KM, po osnovu namjenskih sredstava naknada po raznim osnovama (1.740.870 KM), administrativnih naknada i taksi (20.403 KM), komunalnih naknada i taksi (6.478 KM), prihoda od imovine -zakupa i zemljišne rente (27.150 KM), prihoda od pružanja javnih usluga (55.594 KM) i ostalih neporeskih prihoda (53.770 KM).

Namjenska sredstva naknada ostvarena su po osnovu naknada za korišćenje šuma u iznosu od 1.638.557 KM (od čega se na naknade za šume u privatnoj svojini odnosi iznos od 21.047 KM, a na sredstva naplaćena po osnovu zateznih kamata zbog kašnjenja u plaćanju naknade za šume od strane ŠG „Visočnik“ u prethodnim godinama iznos od 173.671 KM), naknada za vode (14.324 KM), komunalne naknade (35.900 KM), sredstava za finansiranje zaštite od požara (3.097 KM) i naknade za korišćenje gradskog građevinskog zemljišta i promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta (27.945 KM).

Skupština opštine je nakon obezbijedenih saglasnosti nadležnih ministarstava, usvojila planove/programe o utrošku ostvarenih sredstva po osnovu naknada za šume, naknada za vode i sredstava za finansiranje zaštite od požara. Nadležno odjeljenje je uspostavilo odgovarajuću pomoćnu evidenciju i prati namjensko korišćenje sredstava u skladu sa raspoloživim sredstvima i budžetom/rebalansom.

Planom utroška sredstava ostvarenih po osnovu naknada za šume, planirano je finansiranje u iznosu od 1.464.866 KM (u navedena sredstva, obzirom da su nenamjenska, nisu uvrštena naplaćena sredstva po osnovu zateznih kamata za kašnjenje u plaćanju naknade za šume). Prema Izvještaju o realizaciji plana, raspoloživa sredstva su iznosila 1.979.695 KM (od čega prenesena sredstva iz 2021. godine iznose 514.809 KM), a utrošena su u skladu sa planom u iznosu od 1.477.729 KM (od čega se na utrošena sredstva iz 2021. godine odnosi 215.106 KM) i u iznosu uplaćenog avansa za izgradnju dalekovoda od 27.660 KM. Neutrošena sredstva od 432.966 KM su iskazana na posebnom bankovnom računu naknada za šume za koja je korišćenje predviđeno planom za 2023. godinu.

Namjenska sredstva posebnih vodnih naknada su realizovana za obilježavanje zone sanitarne zaštite izvorišta „Kraljeva Gora“, nabavku hlora i analizu uzoraka vode u iznosu od 14.984 KM, u skladu sa Programom utroška sredstava naknada za vode za 2022. godinu.

Skupština opštine je usvojila izvještaje o realizaciji navedenih namjenskih sredstava.

Prihodi od izdavanja u zakup poslovnih prostorija iskazani su u iznosu od 7.640 KM, a prihodi od *zemljišne rente* u iznosu od 19.510 KM.

Prihodi od pružanja javnih usluga najvećim dijelom se odnose na prihode ostvarene po osnovu boravka djece u vrtiću (31.275 KM) i prihode opštinskih organa uprave (12.743 KM).

Ostali neporeski prihodi najvećim dijelom se odnose na prihode po osnovu opštinske vatrogasne takse (40.809 KM) i refundacije plata pripravnika uplaćene od strane Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske (11.588 KM).

Transferi između različitih jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 242.642 KM, a najvećim dijelom se odnose na transfer od države (16.661 KM), od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite po osnovu Zakona o socijalnoj zaštiti (99.978 KM) i transfer za nabavku terenskog vozila (30.000 KM), od Ministarstva uprave i lokalne samouprave za nerazvijenu opštinu (81.400 KM) i od Ministarstva rada i boračko invalidske zaštite za rekonstrukciju vile Karađorđevića (10.000 KM).

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u ukupnom iznosu od 103.294 KM, po osnovu primitaka za nefinansijsku imovinu (61.480 KM) i ostalih primitaka (39.814 KM).

Primici za nefinansijsku imovinu su ostvareni po osnovu prodaje gradskog građevinskog zemljišta

Ostali primici su najvećim dijelom iskazani po osnovu datih avansa (21.628 KM - imputirani primici po osnovu datih avansa iz 2021. godine koji su zatvoreni u 2022. godini) i po osnovu naknade plata za vrijeme porodiljskog odsustva zaposlenih koje su refundirane od Fonda dječije zaštite (16.697 KM).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci u obrascima PIB 01 i PIF iskazani su u ukupnom iznosu od 4.446.960 KM, a odnose se na budžetske rashode (3.761.461 KM) i izdatke (685.499 KM).

6.1.2.1. Rashodi

Rashodi su iskazani po osnovu budžetskih rashoda koji se odnose na tekuće rashode (3.728.817 KM) i transfera između ili unutar jedinica vlasti (32.644 KM).

Tekući rashodi najvećim dijelom se odnose na rashode za lična primanja zaposlenih (1.804.652 KM), rashode po osnovu korišćenja robe i usluga (627.303 KM), subvencije (189.050 KM), grantove (704.568 KM) i doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (401.576 KM).

Rashodi za lična primanja se odnose na rashode za bruto plate zaposlenih (1.477.805 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (309.426 KM), naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (11.122 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći - bruto (6.299 KM). Obuhvataju lična primanja zaposlenih u Opštinskoj upravi i ustanovama čija se lična primanja finansiraju iz budžeta Opštine (JU Centar za socijalni rad i JU Centar za omladinu i sport „Pogled“).

Lična primanja zaposlenih u Opštinskoj upravi utvrđena su Kolektivnim ugovorom za zaposlene kod poslodavca u Opštinskoj upravi opštine Han Pijesak i Odlukom o statusu, platama i drugim pravima opštinskih funkcionera.

Rashode po osnovu korišćenja robe i usluga najvećim dijelom čine rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (98.899 KM), režijskog materijala (14.929 KM), materijala za posebne namjene (17.503 KM), tekućeg održavanja (28.359 KM), putovanja i smještaja (21.261 KM), stručnih usluga (53.129 KM), usluga održavanja javnih površina i zaštite životne sredine (166.064 KM) i ostali neklasifikovani rashodi (226.078 KM).

Rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine najvećim dijelom se odnose na rashode usluga zimske službe (109.548 KM), čišćenja javnih površina (30.017 KM) i električne rasvjete na javnim površinama (22.473 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi najvećim dijelom se odnose na rashode za bruto naknade članovima komisija i radnih tijela (26.087 KM), skupštinskim odbornicima (65.732 KM), po ugovorima o djelu i dopunskom radu (11.847 KM), rashode reprezentacije u zemlji (10.020 KM), organizacije prijema, manifestacija i sl. (73.887 KM), poklone (7.398 KM) i ostale nepomenute rashode (26.068 KM).

Subvencije se odnose na subvencije nefinansijskim subjektima u oblasti poljoprivrede isplaćene u skladu sa Pravilnikom o načinu ostvarivanja subvencija u poljoprivredi opštine.

Grantovi se odnose na tekuće i kapitalne grantove. *Tekući grantovi* se najvećim dijelom odnose na grantove date političkim subjektima koji participiraju u Skupštini opštine Han Pijesak (7.206 KM), Crveni krst (26.600 KM), sportski klubovi (31.150 KM), vjerske zajednice (7.367 KM), Boračka organizacija Han Pijesak (32.500 KM), KUD „Sveti Pantelejmon“ (9.700 KM), Veterinarska ambulanta Han Pijesak (50.000 KM), JKP „Kraljeva Gora“ (212.870 KM), Dom zdravlja (82.000 KM), Sindikat Opštinske uprave (6.000 KM) i ostali tekući grantovi - paketi sjemenskog materijala stanovništvu za proljetnu sjetvu (6.978 KM).

Kapitalni grantovi se najvećim dijelom odnose na grant Crkvenoj opštini Han Pijesak za kupovinu zemljišta na Han Kramu za izgradnju crkve (16.354 KM), grantove zajednicama etažnih vlasnika za uređenje fasada (43.407 KM), Lovačko udruženje Han Pijesak za rekonstrukciju i adaptaciju Lovačkog doma u Han Pijesku (37.794 KM) i JKP „Kraljeva Gora“ za nabavku opreme (121.000 KM).

Doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Opštine odnose se na doznake građanima u iznosu od 381.374 KM (najvećim dijelom se odnose na stalnu novčanu pomoć - 20.620 KM, dodatak za njegu drugog lica - 139.277 KM, prevoz učenika - 54.274 KM, tekuće pomoći penzionerima - 90.271 KM i jednokratne pomoći socijalno ugroženim licima - 25.914 KM) i na doznake pružaocima usluga socijalne zaštite (20.202 KM).

Transferi između ili unutar jedinica vlasti, najvećim dijelom se odnose na transfer Gradu Istočno Sarajevo za Srednju školu Sokolac, Odjeljenje Han Pijesak (24.988 KM) i transfere fondovima obaveznog socijalnog osiguranja (6.936 KM).

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 685.499 KM, a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu (624.255 KM), izdatke za otplatu dugova (22.694 KM) i ostale izdatke (38.550 KM).

Izdaci za nefinansijsku imovinu odnose na izdatke za izgradnju i investiciono održavanje zgrada i objekata (584.928 KM), za nabavku opreme (29.076 KM), za nematerijalnu proizvedenu imovinu (7.000 KM) i zalihe sitnog inventara, auto-guma i odjeće (3.251 KM).

Izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata su iskazani u iznosu od 87.104 KM, a odnose se na izgradnju vodovoda „Jelovci“ (5.980 KM) i izgradnju vodomjernih mjesta – DMA zona za koju su osim vlastitih sredstava (81.124 KM), obezbijedena i sredstva iz Programama javnih investicija (50.000 KM), tako da je ova investicija ukupno iznosila 131.124 KM.

Izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju objekata, najvećim dijelom se odnose na izdatke po osnovu rekonstrukcije (pribavljanje tehničke i investicione dokumentacije) objekta „Vila Karđorđevića“ (44.828 KM), izdatke po osnovu rekonstrukcije i investicionog održavanja puteva (435.487 KM - od čega je iz Programa javnih investicija sufinansiran iznos od 100.000 KM) i rekonstrukcije javne rasvjete (7.014 KM).

Izdaci za nabavku opreme najvećim dijelom se odnose na nabavku kancelarijskog namještaja i računarske opreme u Opštinskoj upravi (7.123 KM) i vatrogasne opreme (6.767 KM).

Izdaci za nematerijalnu proizvedenu imovinu odnose se na rezervisana sredstva po Ugovoru za izradu Urbanističkog projekta „Kraljevo naselje“.

Izdaci za otplatu dugova odnose se na izdatke za otplatu glavnice duga po osnovu kredita koji je otplaćen u oktobru 2022. godine.

Ostali izdaci se najvećim dijelom odnose na izdatke po osnovu PDV-a (4.540 KM), uplaćenog avansa koji nije zatvoren u 2022. godini (27.660 KM) i izdatke za naknade plata za vrijeme porodiljskog odsustva koji se refundiraju od Fonda dječije zaštite (5.922 KM).

6.1.3. Budžetski suficit/deficit

U obrascu PIB 01 iskazan je suficit u iznosu od 178.703 KM, koji predstavlja razliku između zbira prihoda (bez prihoda obračunskog karaktera) i primitaka za nefinansijsku imovinu i zbira rashoda (bez rashoda obračunskog karaktera) i izdataka za nefinansijsku imovinu.

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje je iskazano u iznosu od 295.914 KM, a predstavlja zbir neto zaduživanja (-22.694 KM), ostalih neto primitaka (1.264 KM) i raspodjele suficita iz ranijih godina (317.344 KM).

6.1.5. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju u obrascima PIB 01 i PIF iskazana je u iznosu od 474.617 KM. Nastala je kao razlika između ukupnih prihoda i primitaka iskazanih u iznosu od 4.604.233 KM i ukupnih rashoda i izdataka iskazanih u iznosu od 4.446.960 KM uvećano za izvršenu raspodjelu suficita iz ranijih perioda u iznosu od 317.344 KM.

6.1.6. Izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima

U obrascu PIF iskazani su podaci kao u obrascu PIB 01 (tačka 6.1. izvještaja), obzirom da su sve finansijske transakcije evidentirane na računovodstvenom fondu 01.

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

Prihodi su iskazani u iznosu od 4.612.173 KM, a odnose se na poreske i neporeske prihode, transfere između različitih jedinica vlasti (koji su obrazloženi u tački 6.1.1.1. izvještaja) i prihode obračunskog karaktera.

6.2.1.1. Prihodi (osim obračunskih)

Prihodi (osim obračunskih) su u bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 4.502.939 KM, a odnose se na poreske i neporeske prihode i transfere između budžetskih jedinica (za koje su objašnjenja navedena u tački 6.1.1.1. ovog izvještaja).

6.2.1.2. Prihodi obračunskog karaktera

Prihodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 109.234 KM, a najvećim dijelom se odnose na prihode od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja (36.229 KM), pomoći u naturi (79.422 KM), prihode obračunskog karaktera evidentirane po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa (-66.426 KM) i prihode obračunskog karaktera po osnovu odnosa između ili unutar jedinica vlasti (66.354 KM). Najveći dio prihoda od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja i prihoda evidentiranih po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa, knjižen je na osnovu Izvještaja iz Jedinostvene evidencije Poreske uprave Republike Srpske o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01 – 31.12.2022. godine

(tabela dostavljena od strane Poreske uprave Republike Srpske o poreskim potraživanjima, a koja se odnose na Opštinu za navedeni period).

Pomoći u naturi iz zemlje odnose se na pomoć od firme „MTK Omorika“ d.o.o Han Pijesak u iznosu od 59.857 KM (asfaltiranje opštinskog puta) i donaciju knjiga JU Narodna biblioteka „Branko Čučak“ od strane pravnih i fizičkih lica (19.565 KM).

Prihodi obračunskog karaktera po osnovu odnosa između ili unutar jedinica vlasti, odnose se na prenos zemljišta na Opštinu po Odluci Vlade Republike Srpske (16.354 KM) na lokalitetu Han Kram, a iznos od 50.000 KM odobren je iz Programa javnih investicija za izgradnju DMA (vodomjernih) zona u Han Pijesku.

6.2.2. Rashodi

6.2.2.1. Rashodi (osim obračunskih)

Rashodi (osim obračunskih) su u bilansu uspjeha iskazani u iznosu 3.761.461 KM, a čine ih tekući rashodi i transferi između i unutar jedinica vlasti (za koja su objašnjenja data u tački 6.1.2.1. ovog izvještaja).

6.2.2.2. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 722.988 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu amortizacije (661.494 KM), rashode od usklađivanja vrijednosti imovine (42.709 KM) i gubitke od prodaje imovine - zemljišta (13.927 KM).

Rashodi amortizacije su iskazani po osnovu obračunate amortizacije uz primjenu godišnjih amortizacionih stopa za zgrade i objekte, opremu, nematerijalnu imovinu i ostala sredstva koja se amortizuju u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16).

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine se odnose na rashode od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja na osnovu evidencija Poreske uprave Republike Srpske, po osnovu korekcije potraživanja na osnovu evidencija opštinske uprave i nižih budžetskih korisnika i na rashod dijela opreme koja nije u potpunosti bila amortizovana.

6.2.3. Finansijski rezultat

Finansijski rezultat za period 01.01 – 31.12.2022. godine u Bilansu uspjeha je iskazan kao pozitivan finansijski rezultat (dobitak) u iznosu od 127.723 KM.

6.3. Bilans stanja

U konsolidovanom bilansu stanja na dan 31.12.2022. godine iskazane su neto poslovna aktiva i pasiva u vrijednosti od po 13.827.246 KM.

6.3.1. Aktiva

Poslovnu aktivu čine tekuća imovina neto vrijednosti od 1.725.007 KM i stalna imovina neto vrijednosti od 12.102.239 KM.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina se odnosi na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja koja je iskazana u neto iznosu od 1.725.007 KM (bruto vrijednost u iznosu od 2.026.834 KM i ispravke vrijednosti u iznosu od 301.827 KM), a čine je gotovina, kratkoročna potraživanja, kratkoročna razgraničenja, te kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti.

Gotovina je iskazana u iznosu od 975.895 KM i odnosi se na sredstva na trezorskim bankovnim računima (974.612 KM) i na sredstva u blagajni (1.283 KM).

Kratkoročna potraživanja su iskazana u neto iznosu od 514.242 KM (bruto vrijednost u iznosu od 816.068 KM i ispravka vrijednosti u iznosu od 301.826 KM), a najvećim dijelom se odnose na potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode u neto

iznosu od 499.873 KM i potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku od godinu dana u iznosu od 7.343 KM.

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode najvećim dijelom se odnose na potraživanja za nenaplaćen porez na imovinu u iznosu od 12.695 KM, a koja su evidentirana na osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije Poreske uprave Republike Srpske o prijavljenim i uplaćenim porezima i na potraživanja za nenaplaćene naknade i takse u iznosu od 483.677 KM. Korekcija navedenih potraživanja, odnosno sporna potraživanja, iskazana su u iznosu od 288.470 KM (od čega za nenaplaćene poreske prihode - 210.568 KM, a za nenaplaćene neporeske prihode - 77.901 KM).

Potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku od godinu dana evidentirana su na osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije Poreske uprave Republike Srpske o prijavljenim i uplaćenim porezima.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 27.660 KM, a odnose se na ostala kratkoročna razgraničenja, odnosno dati avans za nefinansijsku imovinu (izgradnja 10 KW dalekovoda).

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazana je u iznosu od 207.210 KM, a najvećim dijelom se odnosi na potraživanja po osnovu raspodjele javnih prihoda na dan izvještavanja (7.884 KM), potraživanja od entiteta - sredstva iz Programa javnih investicija (150.000 KM - za rekonstrukciju „Vile Karađorđevića“), potraživanja za transfere od Ministarstva uprave i lokalne samouprave po osnovu nerazvijene opštine (20.350 KM) i transfere Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite u iznosu od 23.748 KM (po osnovu prava iz socijalne zaštite od 8.748 KM i druge tranše za nabavku terenskog vozila od 15.000 KM).

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalnu imovinu čine dugoročna finansijska imovina bruto/neto vrijednosti od 122.665 KM i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima neto vrijednosti 11.979.574 KM (bruto vrijednost 18.878.091 KM i ispravka vrijednosti 6.898.517 KM).

Dugoročnu finansijsku imovinu čine dugoročni plasmani bruto/neto vrijednosti od 109.182 KM i dugoročna potraživanja bruto/neto vrijednosti od 13.483 KM. Dugoročni plasmani se odnose na akcije i učešća u kapitalu u zavisnim ili povezanim licima (JKP „Kraljeva Gora“ - 2.000 KM, JZU Dom zdravlja „dr. Milenko Narančić“ - 2.000 KM, JU Veterinarska ambulanta - 2.000 KM i JZU Apoteka Han Pijesak - 45.306 KM).

Osnivački ulozi za Dom zdravlja, Veterinarsku ambulantu i Apoteku su uknjiženi u 2022. godini (period ADJ-I-22 kao ispravka greške iz prethodnih godina, a informacija o istom je objavljena u Napomenama uz finansijske izvještaje). Po osnovu konsolidacije kapitala u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, akcije i učešća u kapitalu uvećane su za 57.875 KM, tako da njihova ukupna vrijednost iznosi 109.182 KM.

Dugoročna potraživanja se odnose na potraživanja po osnovu naknade za šume za koja je produžen rok plaćanja, a evidentirana su na osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije Poreske uprave Republike Srpske o prijavljenim i uplaćenim porezima (redovna potraživanja po osnovu naknade za šume, evidentiraju se prema evidenciji ŠG „Visočnik“ Han Pijesak).

Nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima čine proizvedena stalna imovina neto vrijednosti od 9.777.581 KM (bruto vrijednosti 16.676.098 KM i ispravke vrijednosti 6.898.517 KM), neproizvedena stalna imovina bruto/neto vrijednosti od 1.403.150 KM i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi bruto/neto vrijednost 798.843 KM.

Proizvedenu stalnu imovinu čine zgrade i objekti u neto iznosu (8.989.414 KM), oprema u neto iznosu (677.628 KM), biološka imovina (7.415 KM), investiciona imovina (46.900 KM) i nematerijalna proizvedena imovina - neto (56.244 KM).

Neto vrijednost *zgrada i objekata* čine stambeni objekti i jedinice (234.840 KM), poslovni objekti i prostori (3.328.546 KM), saobraćajni objekti, putevi, vanjska rasvjeta i trotoari (3.494.378 KM) i ostali objekti - vodovodi, spomenici i dr. (1.931.650 KM). U toku 2022. godine najveće povećanje na poziciji zgrada i objekata odnosi se na ulaganja u putnu infrastrukturu u vrijednosti od 495.341 KM.

Neto vrijednost *opreme* čine motorna i terenska vozila (266.649 KM), kancelarijska, komunikaciona, računarska i rashladna oprema (171.206 KM), oprema za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (105.754 KM), vatrogasna, oprema za civilnu zaštitu i ostala specijalna oprema (101.127 KM) i ostala postrojenja i oprema (32.892 KM).

Investiciona imovina se odnosi na objekat (prodavnica suvenira i domaćih proizvoda) izdat u zakup.

Nematerijalnu proizvedenu imovinu čine šumsko-privredna osnova za šume u privatnom vlasništvu, računarski programi, regulacioni, prostorni i drugi planovi.

Neproizvedena stalna imovina je iskazana po osnovu zemljišta u iznosu od 1.403.150 KM. U toku 2022. godine, vrijednost zemljišta je smanjena za 47.111 KM (povećana je za 16.789 KM po osnovu zemljišta koje je dobijeno bez naknade od Vlade Republike Srpske, a smanjena za prodato zemljište u vrijednosti od 63.900 KM).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi, značajnim dijelom (488.199 KM) se odnosi na ulaganja izvršena u ranijem periodu u imovinu koja nije završena. Na aktivne investicije u toku, odnose se ulaganja za rekonstrukciju objekta Planinarski dom (38.136 KM), Vile Karađorđevića (99.786 KM), rekonstrukciju vodovodne i kanalizacione mreže (50.036 KM), puteva (24.808 KM), parkova (51.212 KM) i ostale imovine (46.676 KM). Ulaganja izvršena u ranijem periodu u imovinu koja nije završena, niti su radovi nastavljeni, odnose se na izgradnju autobuske stanice u iznosu od 456.383 KM i izradu projektne dokumentacije za izgradnju puteva u iznosu od 31.816 KM.

Za izgradnju autobuske stanice, prema pisanom obrazloženju za potrebe revizije, radovi su 2008. godine obustavljeni, jer u budžetu Opštine nije bilo raspoloživih sredstava za završetak objekta. Skupština opštine je prvo 2009. godine, a zatim i 2017. godine donijela odluku o prodaji navedenog objekta putem licitacije. S obzirom da ni po jednoj licitaciji nije bilo zainteresovanih kupaca, objekat nije prodat, a rukovodstvo u skladu sa raspoloživim sredstvima, planira da izvrši promjenu namjene objekta.

Opština nije izvršila provjeru da li je došlo do obezvrjeđenja sredstava uloženi u izgradnju Autobuske stanice u Han Pijesku (obzirom da su zadnja ulaganja izvršena u 2008. godini) na dan bilansiranja, što nije u skladu sa MRS JS 21 - umanjenje vrijednosti imovine koja ne generiše gotovinu i članom 42. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se na dan bilansiranja preispita iskazana vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u pripremi (ulaganja u izgradnju Autobuske stanice) i da se ista prizna, shodno članu 42. stav 4. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva Opštine je na dan 31.12.2022. godine iskazana u iznosu od 13.827.246 KM, a odnosi se na kratkoročne obaveze i razgraničenja i vlastite izvore.

6.3.2.1. Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja su iskazane u iznosu od 223.145 KM, a najvećim dijelom se odnose na obaveze za lična primanja zaposlenih (138.107 KM), obaveze iz

poslovanja (42.048 KM) i obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite (40.835 KM).

Obaveze za lična primanja zaposlenih odnose se na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata za decembar 2022. godine (135.349 KM), kao i na obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih za decembar 2022. godine (2.758 KM).

Obaveze iz poslovanja se najvećim dijelom odnose na obaveze za nabavku roba i usluga u zemlji (15.201 KM), nabavku stalne imovine u zemlji (15.478 KM), na obaveze prema fizičkim licima u zemlji (5.922 KM) i na obaveze za poreze i doprinose na teret poslodavca u zemlji iz prethodnih godina (5.323 KM).

Obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite najvećim dijelom se odnose na obaveze za subvencije za otkup mlijeka (13.568 KM) i doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Opštine (25.539 KM).

Do kraja roka za izradu i dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja izmirene su sve prenesene obaveze.

6.3.2.2. Vlastiti izvori sredstava

Vlastiti izvori su iskazani u iznosu od 13.546.226 KM, a čine ih trajni izvori sredstava (209.361 KM), finansijski rezultat ranijih godina (13.336.865 KM) i finansijski rezultat (dobitak) tekuće godine (127.723 KM). Trajne izvore sredstava čini vrijednost imovine koja ne podliježe obračunu amortizacije, a čija vrijednost je utvrđena u ranijim obračunskim periodima.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne aktive i pasive iskazane su u iznosu od 342.207 KM, a odnose se na datu garanciju Opštine za kreditno zaduženje putem finansijskog lizinga JKP „Kraljeva Gora“ doo za nabavku rovokopača (244.546 KM) i na bankarske garancije ili hartije od vrijednosti van prometa – mjenice, primljene od dobavljača i izvođača radova za dobro izvršenje ugovora (97.661 KM).

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova iskazano je stanje gotovine na kraju obračunskog perioda u iznosu od 975.895 KM. Ukupni novčani prilivi iskazani su u iznosu od 4.574.336 KM, dok su ukupni novčani odlivi iskazani u iznosu od 4.399.005 KM. Stanje gotovine na početku obračunskog perioda iznosilo je 825.736 KM, dok su ostale promjene na saldu gotovine bile u iznosu od 2.478 KM (sa negativnim predznakom). Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti prikazani su u iznosu od 4.512.856 KM, od čega se na prilive gotovine po osnovu poreskih i neporeskih prihoda odnosi iznos od 4.259.914 KM. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti iznose 3.818.799 KM. Prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti su iskazani u iznosu od 61.480 KM, dok su odlivi po istom osnovu iskazani u iznosu od 580.479 KM. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja u 2022. godini nisu iskazani, dok su odlivi po istom osnovu iskazani u iznosu od 22.694 KM i u potpunosti se odnose na odlive po osnovu otplate dugova. Bilans novčanih tokova je sastavljen u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje je, u skladu sa odredbama MRS - JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15. c i 38 objelodanjeno da su finansijski izvještaji Opštine sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, uz pretpostavku da Opština neće obustaviti poslovanje u doglednoj budućnosti. Revidirani finansijski izvještaji ne ukazuju da je pomenuto načelo narušeno.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Na osnovu pisane informacije o stanju sudskih sporova na dan 31.12.2022. godine dostavljene od strane Opštine, a na osnovu informacija Pravobranilaštva Republike Srpske, Opština je tužena strana u jednom parničnom postupku čija je procijenjena vrijednost 50.000 KM (bez sudskih troškova i zateznih kamata), a u tri sudska spora Opština je u ulozi tužioca (osnov sporova je naplata duga).

U napomenama uz finansijske izvještaje navedene su najvažnije informacije o sudskim sporovima koji su vođeni protiv Opštine i koje Opština vodi protiv drugih lica na dan sastavljanja finansijskih izvještaja.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2022. godinu sačinjena su i pisana obrazloženja (Napomene) za period 01.01 – 31.12.2022. godine, koja pružaju neophodne opšte podatke o Opštini, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama, kao i dodatna pojašnjenja pojedinih pozicija u finansijskim izvještajima, u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Božidar Kuvelja, s.r.

Nevena Mališanović, s.r.